

"SITUACIÓ CRÍTICA" pàg 3
El consistori vol potenciar el català entre els joves, que cada cop el parlen menys

BÀSQUET pàg 20
Pau Truñó: "L'únic camí al JAC Sants de Roger Grimau era donar-ho tot"

líneasants

19 anys

Núm. 478 · 9/11/2022 · liniasants.cat

Denuncien que l'incivisme a les Tres Xemeneies no s'atura

Els veïns es queixen de botellots i d'altres problemàtiques i tornen a demanar que es tanqui a les nits pàg 10

La muntanya dels projectes

'Start-ups' i turisme, noves receptes per revitalitzar Montjuïc que no convencen les entitats veïnals pàg 10

Foto: Ajuntament

MOBILITAT pàg 10

Les obres del carril bici de la Gran Via es posaran en marxa el desembre

PEL PREU DE L'ENERGIA pàg 11

Alerten que molts comerços poden acabar tancant

A FONTS pàgs 14 i 15

Com era la metròpoli a finals del segle XIX i inicis del XX?

ALUMINI - VIDRES
OBRES INTEGRALS

home homing

vidres • miralls
claraboies • alumini

projectes integrals
l'execució d'obra

*Si ho pots somiar,
nosaltres ho podem
fer realitat*

cuinescat

Gremi de reformes
d'interiors, cuines
i banys de Catalunya

Padilla, 243 • 08013 Barcelona

Tel. 93 881 77 06 • admin@home-homing.com

www.home-homing.com

• Magatzem: Ptge. Utset, 3

**SANTS
TEATRE**

Centre Catòlic de Sants
C/Antoni de Capmany, 72
(Al costat Plaça de Sants)
Tel. 933325037
www.ccsants.cat

DIUMENGE 13 NOVEMBRE 18 h

EL PRÍncep DE LA MÀGIA

Grans il·lusions amb tocs d'humor
amb el MAG LLUC

Venda de localitats a secretaria de
dimarts a divendres de 17 a 20 h i a taquilla

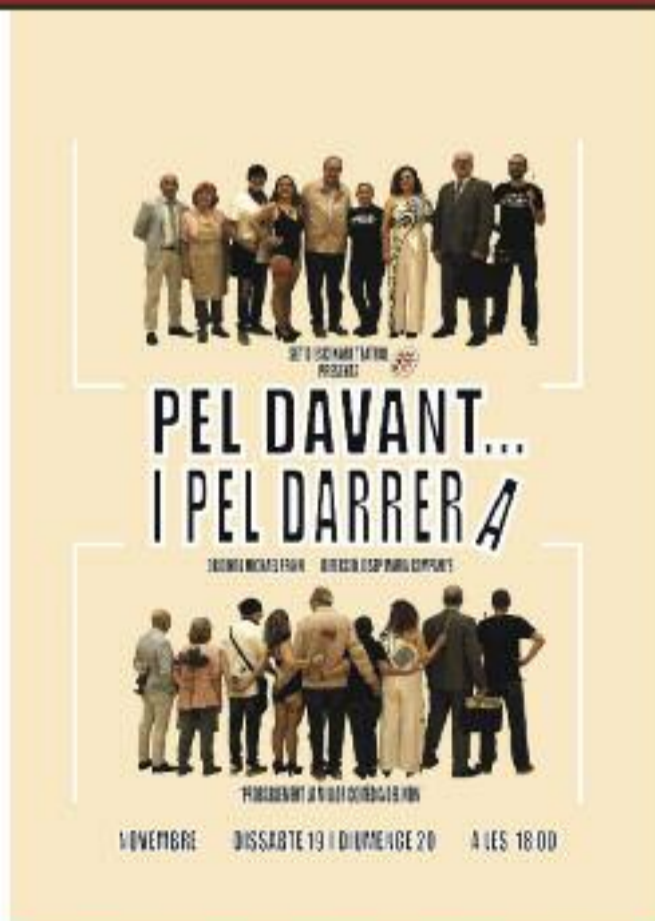
19 i 20 NOVEMBRE 18 h

SET D'ESCENARI TEATRAL
presenta

Pel davant i pel darrera

Una divertida comèdia de Michael Frayn

Venda de localitats a secretaria de
dimarts a divendres de 17 a 20 h i a taquilla

Federació d'Ateneus
de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Venda de localitats

entràpolis!
venda d'entrades online

Parlar català no està de moda

» L'Ajuntament impulsa mesures per millorar la situació del català a través d'un grup d'experts
 » Les últimes xifres mostren com l'ús del català entres els joves barcelonins continua caient

Guillem Francàs
BARCELONA

El debat entre els que diuen que el castellà està discriminat a Barcelona, i al conjunt de Catalunya, i els que diuen que el català està desapareixent a la ciutat continua a l'ordre del dia. La realitat, tal com mostren les dades, és que l'ús del català entre els joves de Barcelona continua caient. Només el 28,4% del jove el té com a llengua habitual, segons la darrera Enquesta de la Joventut, elaborada amb dades del 2020. El 2015, en canvi, la xifra era del 35,6%.

Analitzant la situació per districtes, a cap dels deu el català es posiciona com a llengua més parlada pels veïns d'entre 15 i 34 anys. Nou Barris és on l'ús de la llengua catalana entre els joves és més residual: només un 5,1% la fan servir de forma habitual. A l'altre extrem hi ha Sarrià-Sant Gervasi, on el 44,9% dels joves parlen el català habitualment. Però tampoc aquí el català s'imposa al castellà, idioma usual del 50,4% del jove.

L'AJUNTAMENT REACCIONA

Conscient de la mala salut del català a la ciutat, l'Ajuntament està impulsant diverses mesures per posar-hi remei en col·laboració amb la Generalitat.

Els esforços s'estan centrant en el foment de la llengua entre els més joves. Tal com explica la sociòloga de la UAB i coordinadora de les accions que durà a terme el consistori, Marta Rovira, l'objectiu és "crear referents dels formats culturals amb què s'expressen els joves i que siguin en català". Algunes de les propostes són portar *influencers* catalanoparlants als instituts o

El català és la llengua minoritària entre els joves als deu districtes de Barceloba. Foto: ACN/Natàlia Segura

crear uns *Jocs Florals Digitals* amb concursos de mems o de vídeos de TikTok: "Ens hem d'adaptar al mercat".

La iniciativa del govern municipal, però, no només serà enfocada a aquest col·lectiu, sinó que s'està treballant en una proposta que toqui tots els àmbits i edats: esport, oci, ciència, empresa, turisme, etc. Per a fer-ho, l'Ajuntament ha creat un grup d'experts en diferents àmbits socials, a més de comptar amb diverses entitats, per fer un recull de propostes –com les ja mencionades– que es posaran en comú per decidir quines són les millors i "entrin al pacte de la llengua", afirma Rovira.

DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ

Més enllà de les mesures que puguin arribar, la realitat és que les dades de l'Enquesta de Joventut

situen el català com la llengua subordinada als districtes de Barcelona. Però, quina és la interpretació dels experts?

"Les dades indiquen que la situació del català és crítica, però no irreversible"

Rovira explica que les dades "s'han de contextualitzar" perquè els números parlen de la llengua més habitual: "No vol dir que les persones només utilitzin el castellà o el català". Continua dient que en el cas dels joves és molt habitual fluctuar d'una llengua a l'altra i que, per exemple, en el cas de la població major de 65 anys, hi ha un 30% que no fa servir el català. Teòricament, la generació de joves

és la que més competències té de català, però que no es reflecteix en l'ús habitual on domina el castellà. És aquesta la preocupació dels catalanoparlants.

En aquest sentit, Rovira afirma que "la situació és crítica, però no irreversible". I és que l'Enquesta de Joventut es va ampliar fins als 35 anys, provocant que hi hagi resultats que barregen perfils de joves molt diferents. Aquesta variació de perfils és la que desemboca en dades desfavorables pel català, ja que una persona migrada a Catalunya que faci dos anys que viu a Barcelona és probable que no tingui el català com a llengua habitual.

Per la seva banda, des de la Plataforma per la Llengua, afirmen que les dades són preocupants, però que no els sorprenen per l'evolució que havien tingut. El secretari de la Plataforma,

Francesc Marco, celebra que l'Ajuntament hagi pres mesures, però demana que siguin efectives: "És important que siguin conscients de la situació, però és clau que les apliquin de pressa". Marco afegeix que la col·laboració entre entitats i l'administració és vital i que "nosaltres sempre tindrem la mà estesa per treballar". Així i tot, remarca que les mesures que apliqui l'Ajuntament són complementàries a totes les iniciatives que la Plataforma ja fa temps que fa.

Marco conclou dient que el pla lingüístic ha d'actuar "amb màxima incidència" als districtes on les dades són més preocupants, però coincideix amb Rovira que la situació és reversible: "Abans buscàvem competència lingüística i ara que la tenim ens hem adonat que necessitem convertir el català en eina social".

Segueix-nos

a les xarxes socials

@liniaxarxa

facebook

twitter

instagram

La lupa

L'àrea metropolitana no és de Ferraz

per Oriol López, secretari de Coordinació Municipal i Ciutats Grans d'Esquerra Republicana

Foto: Laura Busquets/ACN

Ahores d'ara tothom té clar que un dels objectius estratègics d'Esquerra Republicana de cara a les pròximes eleccions municipals és continuar fent forat a les zones metropolitanas del país, allà on més població es concentra i on tradicionalment l'independentisme ha tingut més dificultats per fer arribar el seu missatge. Una tendència que ha anat variant els darrers anys, en els quals ERC s'ha anat consolidant com a segona força, assolint fins i tot l'alcaldia en grans ciutats, com Sant Vicenç dels Horts, Sabadell, Tarragona, Sant Cugat i Sant Feliu de Llobregat, i també formant part del govern en d'altres, com Badalona, Castelldefels i Montcada i Reixac, per posar alguns exemples. Però ha arribat l'hora de fer un pas més, i aquesta voluntat es pot comprovar en l'elecció dels caps de llista republicans per a les eleccions del pròxim mes de maig. El cas més paradigmàtic és el de Gabriel Rufián, que recentment ha estat presentat com a candidat a l'alcaldia de Santa Coloma i que serà un dels referents més importants en aquesta aposta per continuar creixent en l'àmbit metropolità.

Els darrers 40 anys, els municipis amb més població de les grans àrees metropolitanas del país han estat governats de forma molt majoritària i ininterrompuda pel PSC, que a hores d'ara representa

un model de gestió municipal caduc, basat en el clientelisme i esquitxat, de vegades, per diversos casos de corrupció (cas Mercuri a Sabadell, cas Consell Esportiu a l'Hospitalet, cas Inipro a Tarragona...). En contraposició, des d'Esquerra Republicana proposem el nostre model basat en els valors republicans que ens defineixen des de fa més de 90 anys, amb la transparència, l'honestat i el com-

Per fer realitat un canvi de model cal que el republicanisme continuï creixent a la metròpoli

promís amb el bé comú com a banderes que ens han de permetre transformar els municipis per millorar la vida de la ciutadania.

Això és el que veritablement ens mou: ser al costat de la gent per millorar la qualitat de vida del conjunt de la ciutadania. Amb aquest objectiu treballem des de cadascun dels municipis del país on tenim representació i des de totes les institucions que liderem, començant per la Generalitat de Catalunya. En canvi, la manca de preocupació dels socialistes pel ben-

estar del conjunt de la ciutadania, especialment de les persones que viuen a l'àrea metropolitana, s'evidencia en la pèssima realitat de l'únic servei de Catalunya que gestiona al 100% el govern de l'Estat: Rodalies. ¿De què serveix regalar títols de transport si a l'hora de la veritat les persones que agafen un tren cada matí han de patir les deficiències d'un servei que els provoca l'angoixa de no saber si podran arribar al seu lloc de feina o a recollir els seus fills a l'escola? Ja n'hi ha prou de governar d'esquena a la ciutadania.

Per fer realitat aquest canvi de model cal que el republicanisme continuï creixent a les zones metropolitanas. És imprescindible per poder avançar en els dos grans objectius: d'una banda, ajudar la ciutadania en uns moments de grans dificultats, a causa de la inflació i l'augment dels preus dels serveis, i, d'altra banda, fer créixer el suport a la República catalana, ja que disposar de les eines d'un estat per posar-les al servei de la ciutadania és fonamental per poder millorar, de forma plenament efectiva, la vida de la ciutadania del nostre país. Com bé diu Gabriel Rufián, l'àrea metropolitana no és del PSOE, no és de Ferraz, és de la seva gent. Per això volem comptar amb totes i cadascuna de les persones que viuen a les zones metropolitanas del país per escriure conjuntament el futur. Un futur que volem republicà, pròsper i socialment just.

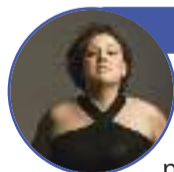
Aquí es piula

El Twitter en paper

@lobservatoridsr

Unes 250 dones i persones amb capacitat per gestar han estat assetjades aquestes darreres setmanes per la campanya "40 dies por la vida" en voler exercir el seu dret a avortar, malgrat la Llei Orgànica 4/2022 que penalitza l'assetjament davant les clíniques acreditades.

@JimferPau

Des de fa un parell d'anys el meu fill no vol portar leggings ni roba lila o rosa a l'escola, tot i que li encanta vestir-se així. Ahir va tornar del cau i em va dir supercontent que havia pogut dormir amb el seu pijama rosa i que ningú va riure's d'ell. Caps de cau, sou uns cracks.

@punsix

Un motorista ha mort en un accident a la BV-5105 a la Roca del Vallès (Vallès Oriental) per envestida amb un cotxe. Ahir va perdre la vida un camioner a l'AP-2 a Montblanc en un xoc entre dos camions. Ja són 135 les persones que han mort en accident, les mateixes que en tot el 2021.

@yeyaboya

Una de les coses més interessants de la #COP27 [la cimera del clima celebrada a Egipte] és que per primer cop hi haurà un pavelló del Mediterrani, una de les regions més afectades pel canvi climàtic. S'ha de parlar dels seus reptes específics per poder actuar conjuntament.

Director Editorial: Arnau Nadeu
Subdirector d'edicions: Albert Ribas
Subdirectora de digital: Anna Corbatera
Redacció: Albert Alexandre (diari metropolità), Anna Utiel i Guillem Francàs (Barcelona), Olga García (Vallès), Gerardo Santos (Barcelonès Nord)

Dipòsit Legal: B 10856-2003

i Baix Maresme), Francisco J. Rodríguez (l'Hospitalet i Baix Llobregat), Mar Sifre (Montserrat), Toni Delgado (Esports), Andreu Asensio (suplements i *branded content*) i Júlia Estivill (xarxes)
Dept. de Producció gràfica: Susana Dicenta
Distribució: Andrés Meca i Pablo Favieri

Premi Tassis Torrent de Comunicació 2011

Editor-Administrador: David Centol i Lozano
Director Editorial: Arnau Nadeu
Director General: Marcelo Villanueva
Coordinadora de Producció gràfica: Marga Moreno
Controller: Mauro Favieri
Webs temàtics: Pere Giménez i Quim Miró

grup comunicació 21 www.liniaxarxa.cat

Els semàfors

Ajuntament

L'Ajuntament ha anunciat diverses mesures per posar remei a l'alarmant situació que pateix el català a la ciutat, sobretot pel que fa a l'ús que li donen els joves. Per exemple, portarà *influencers* als instituts i crearà uns Jocs Florals digitals.

pàgina 3

Districte

Els veïns del Poble-sec estan farts de l'incivisme al parc de les Tres Xemeneies i reiteren la petició que ja han fet en nombroses ocasions al Districte: el tancament de l'espai a les nits. Lamenten que, de moment, no han rebut una resposta positiva.

pàgina 10

Creu Coberta

L'eix comercial Creu Coberta va celebrar la Castanyada d'una manera molt especial. Sense deixar de promoure les tradicions catalanes, va descobrir també el *Día de Muertos* mexicà amb la visita de les catrines als seus comerços.

pàgina 11

El + llegal

líniasants.cat

- 1 Més de 45.000 assistents al Mercat de Mercats
- 2 Investiguen la mort d'un jove davant la discoteca Brisas del Paral·lel de Barcelona
- 3 De fàbrica de llana a museu de pintura contemporània
- 4 Reducció de l'horari dels llums de Nadal per estalviar
- 5 Carlos Del Río: "Part de l'èxit és que hi ha un comerç molt especialitzat"

Safata d'entrada

Des de l'habitació

per Francesc Reina

Hi ha qui ha aconseguit convertir en sentit comú la seva particular concepció de la política. La defineixen com una activitat especialitzada per representar la ciutadania, cosa que fa pensar en diverses idees sobre com exercir-la, no només fent lleis i eleccions, sinó compartint-ne el compliment, una cultura que qüestiona certes psicologies positives que aprofiten les farses per explotar les bones intencions amb marques de mercat i xarxes de beneficència, com han fet amb els bancs d'aliments, o com podria passar amb els menjadors socials. Els beneficiaris poden ser entitats fantasma, es camuflen entre simulacres (educatius, sanitaris, d'habitatge, laborals) dirigits a les majories febles, desorientant el bé comú, denunciant iniciatives valentes amb anàlisis superficials sobre la frustració, que continua comerciant amb remeis artificials, privatitzacions desdibuixades o petits i grans escàndols quan solquen les balances fiscals o certes trapegeries. Un petit grup ha concentrat més poder que mai per decidir sobre el futur de la vida. Tot bonic, però, quan alguna cosa no agrada, recorren a l'as amagat a la màniga per exercir el seu "vet" (encara passa amb els bancs i les elèctriques), com si estiguéssim en una nova edat fosca, que escrivia Bertolt Brecht.

Es fa estrany que no ens hàgim revoltat per temes tan lamentables com el de l'habitatge, sembla que ens hagin posat alguna cosa a la sopa per immobilitzar-nos. Els lloguers abusius i els desnonaments criminals han provocat molts suïcidis, castigant variats perfils humans. El moviment de la indigna-

ció del 15-M o el procés, tan massius com plurals (malgrat banderes i interessos fàctics), han quedat lluny. Força gent concep la lluita en tons èpics quan, potser, necessitem discursos més pacients, dedicats a la sembra, a la cura amantent d'arrels, tiges i fulles que permeti recollir fruits, com suggeria Mike Davis, el profeta de la fatalitat, teòric urbà recentment mort.

A la feina continuem tenint molt poc control sobre les desigualtats, avancem en un continu diàleg amb el soroll del present i fins i tot del passat, entre obstacles i plecs. Una "teoria" que acaba, sovint, depenent de la *happycràcia*, aquesta famosa *know-how* sorgida de la *new age* del moment, amb habilitats que combinen amb cert respecte a la intimitat i una tolerància limitada des de la seva particular ideologia de l'emancipació. Tot i això, l'abandonament de les grans esperances torna a posar de moda una idea antiga: que fem el que ens toca (mantenint el dubte permanent), una mena "d'insurrecció de les consciències" com va dir el filòsof i camperol Pierre Rabhi: "El que ens fa seguir endavant, en última instància, és el nostre amor pels altres". Ens hem d'estimar per defensar-nos millor; hi ha molt d'amor immobilitzat. Els drets socials continuen sent els parents pobres dels drets fonamentals, que no no-

més no es garanteixen, sinó que fomenten desigualtats injustificades a molts àmbits. No hi pot haver justícia en absència d'aquestes obligacions.

Jaume Funes torna a oferir-nos una pista quan ens parla de la devastadora conseqüència del desafecte per manca d'abraçades en època d'infantesa; més enllà del maltractament infantil, aquesta seqüela pot convertir adolescents i adults en éssers amb greus problemes de relació, i ens ha de fer pensar en les resiliències i els victimaris.

A *Les amants d'un jour*, l'enorme Édith Piaf s'endinsa en un territori prohibit per cantar alt i clar sobre el plaer. A les pedres de l'escàndol, s'hi afegeix que tot passava a l'habitació llogada d'una casa de cites. Mina Mazzini també ho va provar amb *Il cielo in una stanza*. Dues cançons que van trencar amb les convencions morals parlant de les carícies en habitacions llogades, rellogades, emprestades, en cotxes, als caixers, als pisos deshabitats controlats per màfies, a les platges dels naufragats, als boscos o al camp, després d'esclaves jornades de la fruita. Arquitectura de rampells, de vegades pervers, sota subtils mirades. Melodies censurades durant anys, que a alguns ens inspiren una tendresa tranquil·la, que insinuen la manca de llocs per estimar.

Línia Sants no comparteix necessàriament les opinions que els signants expressen en aquesta secció ni se'n fa responsable.

Les cartes d'opinió es poden enviar a: opinio@comunicacio21.com

A les xarxes

#EspionatgeMadelnSpain

#AgressorsMenors

#DiesDeVagues

@**agenciaacn**: L'informe preliminar de l'Eurocambra sobre Pegasus apunta al govern espanyol com a responsable de l'espionatge a l'independentisme.

@**vallhebron**: Un terç dels agressors dels pacients atesos per violència sexual per l'Equip EMMA [de l'Hospital de la Vall d'Hebron] són menors d'edat. Un 32%.

@**Sicrit**: Ha de ser frustrant ser treballador de Renfe i fer vagues per reclamar coses i que ningú se n'enteri perquè el servei funciona igual de malament que sempre. Escalf.

La ciutat sense carrers

per Manuel Sánchez-Villanueva Beuter, arquitecte fundador de *haz arquitectura* i professor de projectes arquitectònics a la UPC

El carrer ha mort, afirmava dogmàticament Le Corbusier en la dècada del 1930. Amb aquesta provocadora sentència, l'arquitecte franc-suís proposava una ciutat radiant, la Ville Radieuse, on els edificis s'aixecaven sobre pilars per deixar passar per sota un parc infinit, sense carrers delimitats, i els passadissos dels blocs residencials prenién el paper de "carrers interiors" d'accés als habitatges. Era temps d'entreguerres, en el qual el moviment modern pretenia reinventar la manera d'habitar i construir ciutats, en un intent de reescriure una història que es mostrava tràgica.

El projecte que, malauradament, s'ha començat a construir a l'Àràbia Saudita, The Line, pretén completar, en 50 anys, una ciutat per a 9 milions de persones amb un sol carrer recte de 170 quilòmetres de longitud i una amplada de 200 metres. 170 quilòmetres, perquè se'n facin una idea, és la distància entre Barcelona i Vielha o entre Lleida i Girona en una línia estrictament recta, sense concessions a la geografia, a l'existència de zones poblades o a la natura. Per si no n'hi hagués prou, aquest longitudinal despropòsit tindrà façanes de mirall a l'exterior, majoritàriament desert, que a més de dividir l'habitatge natural de moltes espècies confondrà les aus o altres animals, creient que volen cap a un horitzó llunyà. Una cosa semblant al que li passava a Jim Carrey al final de la pel·lícula *El xou de Truman* quan la proa del seu vaixell travessava la lona del decorat en forma de cel.

Veient les imatges virtuals de la vida interior d'aquesta "ciutat", crida l'atenció l'atmosfera que recrea, semblant a la d'un "mall" comercial a la qual ja comencem a estar acostumats i que, a l'Orient Pròxim, és tan habitual en les últimes ciutats *ex novo* aixecades al no-res: un passadís central amb botigues a banda i banda. Aquest únic espai central, en paraules dels seus creadors, es fa precisament "per evitar que hi hagi carrers". Segons sembla, aquesta vegada l'emergència climàtica i la contaminació a les ciutats han tornat a sentenciar els carrers com a culpables, eliminant-

los sense miraments en la construcció de la ciutat, en nom de l'ecoeficiència i la sostenibilitat.

Una trama de carrers era l'acte fundacional de les ciutats romanes. Tot començava amb una intersecció, la del Cardus Màximus, un carrer sensiblement orientat nord-sud, amb el Decumanus Màximus, en sentit est-oest, encara que també eren freqüents altres orientacions atenent el context on s'implantaven. La intersecció del Card amb el Decumà donava origen a una de les portes de la ciutat. D'una banda, el Fòrum (fora), on es comerciava amb l'exterior i, de l'altra, l'interior de la ciutat, que creixia en forma de malla afegint-hi carrers paral·lels i perpendiculars segons la mida de les *insulae* o parcel·les. El creixement de les ciutats acabava desbordant la pròpia porta, així que el fòrum es va convertir en l'espai públic central de la ciutat; el lloc de trobada i de debat.

Fotografia aportada per l'autor

A Barcino, el Card de la ciutat romana és el carrer Call i Llibreteria i el Decumà és la línia del carrer del Bisbe i el carrer de la Ciutat. Formen un angle d'uns 45° amb els eixos cardinals, molt semblant al de l'Eixample d'Ildefons Cerdà, aixecat gairebé dos mil anys després. És curiós observar com el límit de l'Eixample que va projectar Cerdà, girat novament 45° respecte de la trama de l'Eixample, és la reinterpretació fidel del Card i del Decumà romà, en aquest cas l'avinguda Meridiana (nord-sud) i l'avinguda del Paral·lel (est-oest), a la intersecció de les quals hi ha els afores; el port on comerciem amb l'exterior. Diran vostès, doncs, que el Fòrum de les Cultures del 2004 es va fer en un lloc equivocat...

La intersecció, la cruïlla, és el que provoca la trobada; l'espai urbà per excel·lència. Com encertadament va assenyalar el desaparegut arquitecte i catedràtic d'Urbanisme Manuel de Solà-Morales, la veritable cèl·lula de l'Eixample barceloní no és l'illa, sinó la cruïlla de carrers aixamfranats. No debades, el primer assaig que es va fer per comprovar com es veuria aquesta nova arquitectura de l'Eixample va ser reproduir a escala real una cruïlla de carrers a l'interior de les muralles de la ciutat. Concretament, als carrers Doctor Dou i Pintor Fortuny, i que es pot visitar actualment.

Barcelona, comparada amb altres ciutats, és una ciutat petita i compacta. Propicia la vida urbana a través dels seus carrers, que juntament amb els seus parcs i les seves places generen llocs per a la trobada i l'intercanvi. Però també la fan molt còmoda i eficaç. La malla ha estat adoptada per infinitat de ciutats de tot el món, amb diferents mides i ritmes. Facilita la mobilitat i, amb això, optimitza l'energia que utilitzem per desplaçar-nos-hi. La proposta de la ciutat àrab, de 170 quilòmetres de llargada per 200 metres d'amplada, podria resoldre's fàcilment amb una malla de 5,83 quilòmetres de costat. Una cosa així com un quadrat des de la platja de Llevant fins al final del Paral·lel, vorejant la ronda de Dalt. Una superfície de 34 km², que cabria perfectament en els 100 km² que ocupa Barcelona.

No és estrany que els promotors anunciïn trens bala que permetran viatjar en només 20 minuts de punta a punta de la ciutat a més de 500 km/h —això si no hi ha parades intermèdies. Tot molt sostenible. No m'imagino oblidant-me les claus a casa i havent d'agafar el tren bala de nou, cosa que a Barcelona, per exemple, solucionaríem caminant, en bicicleta o agafant el V15. Una ciutat que es dissenya ineficient de sortida no pot pretendre ser més ecoeficient que les altres.

Tampoc no hi voldria viure i necessitar una ambulància, apagar un foc o ser rescatat en cas d'un atemptat o de qualsevol emergència. Res de bo sembla que pugui sortir d'una ciutat fundada a partir d'un únic carrer. Ben mirat, un Card. Un Card molt gran.

Les millors perles

Un restaurador de la localitat murciana de lecla ha canviat el nom del seu negoci per un de més efectiu: *Dónde comer en Yecla recomendado*. Ho ha fet per aparèixer primer a les cerques de Google, tal com ha explicat el periodista Àngel Villascusa.

"No llepeu gripaus". És la crida que ha hagut de fer el servei de parcs nacionals dels Estats Units davant el creixement d'aquesta pràctica entre els visitants. Alerten que aquests animals són molt tòxics i poden ser mortals.

"Primer Rússia, després Qatar. No podem esperar Corea del Nord". És la brillant campanya "antipublicitària" de la marca de cervesa escocesa BrewDog, que s'ha erigit com el primer "antipatrocinador" del Mundial de futbol de Qatar.

Un usuari de Twitter explica que els supermercats Spar li han canviat el cognom. Al tiquet de la compra, en comptes de David Arnau Barrufet, hi apareix el nom David Arnau... Pitufo. És clar que sí: en castellà ens entenem tots.

Twitter (@FCBarcelona_es)

LA FOTO

‘Assaborint Records’: remenant en el rebost de la memòria

S'han recopilat receptes de tota la vida de les persones usuàries del centre per tal d'agrupar-les en un llibre. Fotos cedides

► El simple record que va evocar una magdalena sucada en un te al protagonista de *Por el camino de Swann* va permetre a Marcel Proust escriure prop de 3.000 pàgines. I és que el gust, l'olfacte i també el tacte esperonen la memòria i, fins i tot, poden ajudar a alliberar records que pràcticament havíem enviat a l'oblit. En certa manera, aquest és l'esperit de l'*Assaborint Records*, una iniciativa que va posar en marxa la residència de gent gran CleceVitam Ceritania, a Cerdanyola del Vallès, amb motiu del Dia Internacional de les Persones Grans.

“El projecte de CleceVitam vol fomentar la participació i les activitats comunes, i vam pensar que la cuina hi podia ajudar”, explica la Laura Collado, delegada de CleceVitam a Catalunya. De fet, la gastronomia va ser l'element central de l'*Assaborint Records*, un projecte a partir del qual s'han recopilat receptes de tota la vida de les persones usuàries del centre per tal d'agrupar-les en un llibre.

L'activitat i la presentació dels plats que nodreixen el receptari va tenir lloc el dia 6 d'octubre a la mateixa residència.

FER MEMÒRIA I PRESERVAR CONEIXEMENT

L'esperit del projecte era, per una banda, que les persones usuàries de la residència fessin memòria i recuperessin les receptes que fe-

Es creen més nexes d'unió entre les persones usuàries

ien a casa i, per l'altra, publicar les millors en un llibre. “Vaig quedar molt sorpresa. No hauria pensat mai que sortís seleccionada la meua”, afirma la Pilar Vilasaló, que va aportar la recepta d'uns macarrons que cuinava per als seus nets i el seu marit. Ara, els infants ja han crescut, però el record

d'aquells macarrons continua viu en la memòria de la Pilar. “Els nets, quan venien a casa, demanaven els meus macarrons especials”, rememora. De fet, l'*Assaborint Records* també vol fer valdre les tradicions i la manera de fer de les nostres persones grans, és a dir, “el que hi ha més enllà de la recepta”, com diu la Laura. D'aquesta manera, a l'estimulació cognitiva dels residents s'afegeix una voluntat recuperadora d'un temps i d'uns usos passats. “La cuina era un àmbit molt important a les cases. Abans era molta l'estona que es passaven cuinant”, recorda la Laura, que explica que l'activitat es va portar a terme amb la col·laboració de les famílies dels residents, cosa que va afegir un plus d'emotivitat a tot plegat.

Sense anar més lluny, la Montserrat Muñoz és una resident que, conjuntament amb el seu marit Àngel, també usuari de CleceVitam Ceritania, va presentar una recepta de potatge de bacallà que també forma part del

llibre *Assaborint Records*. “Coses així t'animen la vida i les guardes amb molt d'afecte”, reconeix la Montserrat en referència al llibre editat. Preguntada per la recepta, accedeix a dir que el secret del seu plat és tenir un bon bacallà. A banda, hi posa bledes i ou dur, el que descriu com “la cireta del pastís”. “És gustós i calentó”, resumeix.

És una forma de fer que el coneixement del passat perduri

RECEPTES AMB CÀRREGA SENTIMENTAL

Per la seva banda, la Pilar s'anima i també detalla els secrets de la seva recepta de macarrons. Hi posa salsitxes i pollastre que ros-teix primer. Després hi tira ceba i tomàquet i, un cop bullen els macarrons, ho combina tot. Per

arrodonir-ho, la Pilar diu que tallava fuet i oferia patates i formatge ratllat “perquè se'n poses-sin el que volguessin”. Al cap i a la fi, una recepta senzilla, de les de tota la vida, que ha servit perquè la Pilar recordi aquell temps amb els seus nets petits. “El reforç de la memòria és un dels pilars del projecte”, subratlla la Laura, en aquest sentit.

A més, a través d'aquesta iniciativa també s'enforteix la cohesió del grup i es creen més nexes d'unió entre les persones usuàries. “Aprens moltes receptes”, corrobora la Montserrat. Amb tot, també és una forma de fer que el coneixement perduri i que passi de generació en generació. “Els records són el més important que ens queda”, diu la Montserrat en un moment de la conversa. Els records, però també els sentiments i els lligams que han nascut a través de les memòries que ara han quedat plasmades en paper i que, com el nom del llibre indica, altres persones podran continuar assaborint.

Tribuna

Les Lucindes de Barcelona

per Xavier Marcé, regidor de Turisme i Indústries Creatives de Barcelona i regidor de Nou Barris

Foto: Clàudia Campos/ACN

La Lucinda va arribar a Barcelona l'any 2017 des de la República Dominicana. Tenia 26 anys i dos fills preciosos que es varen quedar a Santo Domingo amb els avis. Dos anys més tard van arribar i ara viuen plegats en un barri de Barcelona. La Lucinda treballa al món de l'hostaleria. Bé, això és una apreciació genèrica que cal matisar per evitar confusions: neteja habitacions i fa llits, és a dir, una Kelly. Està contenta perquè amb el seu sou, esforçat i migrat, manté els seus fills i cada mes envia un bon grapat d'euros al seu país per ajudar la família. Ella sap que és el pal de paller de moltes persones i, encara que li costi entendre moltes de les coses que passen a Barcelona, s'esforça a participar i a contribuir en la vida comunitària. No està segura que hi hagi gaire més futur per a ella, però malgrat tot ha fet un curset de català, s'ha apuntat amb entusiasme a l'AMPA del col·legi dels nens i ha tret el nas en un centre de formació digital que Barcelona Activa té al barri. Algú li ha dit que val la pena i quelcom li dona voltes al cap. Potser amb una bona formació podria deixar les habitacions i fer alguna feina menys cansada i amb una mica més de perspectiva. La Lucinda farà el curs d'informàtica d'aquí a un mes, us ho puc assegurar, perquè a poc a poc s'ha adonat que el seu futur depèn d'ella mateixa.

La Lucinda sabia que ser dona no és una rèmora ni un problema. Ho sabia des de petita, però a casa seva li havien ensenyat una altra cosa i els companys de carrer no l'havien ajudat gaire. Amb 17 anys va tenir el primer fill, d'un home qui sap on para. Tampoc és una tragèdia, li varen dir els pares, ni ets la primera ni seràs l'última i, a més, alguna cosa hi has fet. Amb 22 anys es va casar, ara sí amb un xicot del barri que li va jurar amor etern. El matrimoni encara segueix, però l'amor etern es va esvaïr en poc temps entre paraules gruixudes, alguna clatellada i nits solitàries sense explicacions ni consols. Va marxar sola, amb la promesa de tornar o recollir, és igual, i primer van arribar els fills,

després el marit. Ara té un tercer fill nascut a Barcelona i es diu Josep.

El pare volia posar-li Wilmar, però la Lucinda, no sap ben bé per què, es va entossudir a dir-li Josep. En realitat sí que ho sap. Li va posar Josep perquè ja li podia plantar cara al seu marit. Sembla poca cosa barallar-se per un nom, però ben mirat és una petita conquesta inimaginable només 5 anys enrere. La Lucinda ha descobert que té dret a un contracte laboral, que hi ha sindicats que treballen perquè el sou millori cada any i que els seus caps no són ni deus ni monstres que poden despertar-la de nit com un malson. A l'escola hi té un paper i les mestres li expliquen coses dels nens que no havia ni tan sols imaginat. Té amigues sense papers que li demanen consell i un dia va anar a una reunió de l'Ajuntament on va parlar. Qui ho hagués dit! Va parlar sense por. Va dir el que pensa. Va reivindicar.

El marit de la Lucinda no ho acaba d'entendre. He de dir-ho: mai va a recollir els nens. No és mala persona, ja no és com abans, però li costa trobar feina i passa massa tardes al bar de la plaça de sota casa. De vegades arriba a casa una mica tocat i aleshores se li escapa algun crit, però la Lucinda no afluixa. Els nens són el més important, però ella n'està al davant, i el Josep, amb tres anyets, només té edat per ser estimat. La Lucinda l'ha fet fora de casa tres vegades. La primera van ressonar els crits per tot el veïnat. La darrera va tornar amb el cap abaixat.

Jo no sé si la Lucinda ha tingut sort o no. Caldria anar endavant i enrere moltes vegades per comprovar on és la felicitat, però ara no té por de res i qui sap què hauria fet si hagués de fer aquest trànsit repetit. Com va escriure Hanif Kureishi, no s'hi val posar el cervell expert de l'home madur en el cos magnífic del jove aprenent, perquè la quadratura del cercle és tan impossible com irreal. Per això, aquí i sense malabarismes temporals o espacials, les meravelloses Lucindes de Barcelona ens recorden, dia sí dia també, que val la pena dedicar el temps que calgui a canviar el futur.

“

Aquí i sense malabarismes temporals o espacials, les meravelloses Lucindes de Barcelona ens recorden, dia sí dia també, que val la pena dedicar el temps que calgui a canviar el futur

”

Flaixos

@andreagenovart_: Hem arribat a un punt en què poder fer desconnexió de xarxes sense cap mena de conseqüència, sobretot laboral, és una qüestió de privilegi.

@CarlotaGurt: Se m'acudeixen massa exemples per aplicar aquestes paraules de Goethe: "Hi ha casos en què consolar-se és una infàmia i desesperar-se, una obligació".

@marcianuebri: En aquella edat on tots els teus amics o s'estan casant o estan passant per una ruptura tan traumàtica que ja es quedaran mig *turuleta* per sempre.

L'acció climàtica, el gran repte col·lectiu

» Aigües de Barcelona, primera empresa catalana reconeguda com a 'Climate Smart Utility'
 » La companyia lidera les accions amb aliances amb tots els actors i el territori

► El canvi climàtic ha agreujat els episodis, cada cop més freqüents i extrems, de sequera i pluges torrencials. Ens hem acostumat a veure aquestes imatges a la televisió, però no podem ser només espectadors i encreuar-nos de braços. L'emergència climàtica és un dels principals reptes de la humanitat avui en dia. Cal actuar col·lectivament i amb urgència. El que està en joc és, ni més ni menys, el futur del planeta i la nostra supervivència com a espècie.

Catalunya és una de les zones de la Unió Europea més afectades pel canvi climàtic. A tota la conca mediterrània l'aigua és cada vegada un recurs més escàs. De fet, fins al 50% de la població del Mediterrani pateix les conseqüències de l'emergència hídrica en algun moment de l'any. L'Agència Catalana de l'Aigua estima en un 22% la disminució de la disponibilitat d'aigua al litoral català per a l'any 2050. A més, es preveu que, en aquest mateix any, Barcelona tingui una necessitat addicional d'aigua potable del 8,2% del consum total.

El Dia Internacional contra el Canvi Climàtic se celebra el 24 d'octubre per cridar l'atenció sobre aquest gran repte vinculat a la sostenibilitat del planeta. Al mes de novembre se celebrarà a Egipte la Conferència anual de Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (COP27), amb el compromís d'accelerar l'acció climàtica i d'assolir objectius ambiciosos com els plantejats a l'Acord de París signat fa més de sis anys. Serà un nou toc d'atenció per passar ja de les promeses als resultats i per executar accions concretes sobre el terreny.

DE LES PARAULES ALS FETS

Les empreses tenen el repte d'esdevenir motor de la transformació social, ecològica i digital. Amb aquest propòsit, Aigües de Barcelona ha reduït un 51% les seves emissions durant el període 2015-2020, superant amb escreix l'objectiu que s'havia marcat prèviament. La companyia ja treballa en projectes per assolir la neutralitat climàtica del 100% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) abans del 2050.

Això inclou la implementació de plaques solars i pèrgoles de captació fotovoltaica a les instal·lacions de la companyia, així com la valorització dels fangs (un residu ric en matèria orgànica) generats a les estacions de depuració d'aigua, per transformar-los en ecocombustibles com el biogàs. Tres d'aquestes instal·lacions uti-

L'aigua regenerada, com la que s'obté a la depuradora del Baix Llobregat, és clau per a la resiliència de les ciutats. Foto: Aigües de Barcelona

litzen l'energia produïda en els mateixos processos de la planta, reduint així les emissions de carboni. En aquest sentit, el 2021 la companyia ha generat més d'11,5 milions de kWh d'energia tèrmica amb cogeneració de biogàs i més de 21 milions de kWh d'energia elèctrica, corresponent al consum d'energia de 150 dies d'aquestes tres estacions depuradores. Gairebé el 100% de l'energia que consumeix Aigües de Barcelona té origen renovable.

En l'àmbit de la regeneració i la reutilització d'aigua per donar-li una segona vida, Aigües de Barcelona ha regenerat el darrer any 38 hm³ d'aigua amb la principal finalitat d'usar-la per al manteniment ecològic i ambiental. A més a més, la companyia està establint projectes de col·laboració públicoprivada i accions d'implantació per accelerar la implantació de l'aigua regenerada, una solució necessària per a la resiliència de les ciutats davant el context irreversible d'emergència hídrica resultant del canvi climàtic. En aquest sentit, la companyia ha aconseguit reduir la seva petjada hídrica gairebé un 25% en els darrers cinc anys.

ACCIÓ CLIMÀTICA EN EL SECTOR DE L'AIGUA

El Consell d'Administració d'Aigües de Barcelona va aprovar el novembre del 2021 la seva Política d'Acció Climàtica per treballar de manera focalitzada pel clima i donar resposta a la situació actual d'emergència climàtica. La companyia assumeix el repte de liderar activament l'acció climàtica, cooperant amb els grups de relació i amb el territori on està present.

La Política té tres eixos d'actuació principals: la neutralitat climàtica, l'adaptació al canvi climàtic, i la capacitat i implicació climàtica. En el procés de confecció de la Política, s'hi han implicat institucions rellevants, com l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Secretaria d'Acció Climàtica de la Generalitat de Catalunya, l'Agència Catalana de l'Aigua, el Catalan Water Partnership, agents experts en canvi climàtic, empreses compromeses i referents en sostenibilitat, i entitats d'activisme ambiental i social.

L'esforç d'Aigües de Barcelona en la seva estratègia i accions vers l'emergència climàtica en els eixos d'adaptació, mitigació i lideratge climàtic li ha valgut el reconeixement de l'International Water Association (IWA) com a "Climate

Smart Utility" al mes de setembre. Aquest és el primer reconeixement que rep una companyia de gestió del cicle integral de l'aigua a Catalunya. A més d'avaluar i impulsar l'acció climàtica de la companyia, el distintiu permet crear una xarxa de bones pràctiques ambientals amb altres agents del sector. D'aquesta manera, Aigües de Barcelona esdevé un veritable agent tractor de l'acció climàtica en el sector de l'aigua.

LES ALIANCES, CLAUS PER AVANÇAR

Aigües de Barcelona té en el seu ADN la col·laboració públicoprivada i la cooperació i les sinergies amb els grups de relació. Per aquest motiu, la companyia va llançar al maig un *hub* d'acció climàtica. Es tracta d'un espai de co-

desenvolupament que permetrà a totes les entitats participants generar nous models ecològics, neutres i d'impacte positiu.

En aquest moment, ja es treballa amb més de 45 entitats proveïdores dels operadors del cicle integral de l'aigua per assolir la neutralitat climàtica de forma col·lectiva. Cap companyia no ho pot fer sola perquè sempre dependrà de les emissions indirectes que es generin fora de la seva organització. El *hub* permet compartir les bones pràctiques i el coneixement per al càlcul i la reducció de la petjada de carboni, i també actualitzar les tendències reguladores, estratègiques i de finançament en matèria d'acció climàtica.

El canvi climàtic ens aboca a tots a col·laborar. Cada gest compta.

El pantà de la Baells (Berguedà) evidencia la manca de pluges dels darrers mesos. Foto: Aigües de Barcelona

Els veïns del parc de les Tres Xemeneies, farts de l'incivisme

- » Denuncien botellots i altres problemàtiques en aquest espai
- » Defensen que el tancament nocturn del parc és l'única solució

INCIVISME ▶ Cada setmana, a partir dels dimecres a la nit, el parc de les Tres Xemeneies es converteix en "escenari de botellots i incivisme", tal com denuncia el president de l'Associació de Veïns del Poble-sec, Sergi Gàzquez. La cara més amarga d'aquesta problemàtica es va deixar veure el passat 30 d'octubre, quan un jove de 19 anys va morir apunyalat a les portes de la discoteca Brisas del Caribe, just al costat del parc. El veïnat està fart de la situació i creu que l'única solució és que l'espai tanqui a les nits.

Tot i que la petició ha tingut més ressò des que el mateix Gàzquez la va explicar als micròfons de TV3 fa uns dies, arran de la notícia de l'apunyalament, el representant veïnal assegura que "ja fa temps" que existeix aquesta reivindicació al barri. "Proposem que el parc tanqui a partir de les deu de la nit, com ja

El veïnat vol protegir el parc de les Tres Xemeneies. Foto: Ajuntament

es fa a altres parcs de la ciutat", defensa Gàzquez.

LA RESPOSTA DEL DISTRICTE

El president de l'AV diu que quan van fer arribar la petició al Districte van rebre una resposta negativa. "D'entrada, va ser un no", afirma. Gàzquez matisa,

però, que després del consistori va començar a treballar propostes "d'urbanisme tàctic" per intentar donar nous usos al parc, una alternativa que no compta amb la confiança dels veïns perquè la consideren insuficient. "El que necessitem és el tancament nocturn", insisteix Gàzquez.

Tot a punt per a les obres del carril bici de la Gran Via

MOBILITAT ▶ Les obres del nou carril bici segregat de la Gran Via entre la plaça d'Espanya i la plaça d'Ildefons Cerdà, a Hostafrancs i la Bordeta, començaran el desembre i s'allargaran fins a l'abril de l'any que ve.

El projecte ja acumula mesos de retard, ja que es va pressupostar el 2021, però dificultats tècniques han endarrerit l'inici de les obres. A l'Audiència Pública del Districte de finals d'octubre, el regidor Marc Serra va

explicar que "ja s'han resolt les dificultats d'encaix entre el carril bici segregat i el gran nombre d'encreuaments viaris", així com les parades d'autobús de la zona.

Amb aquesta obra, l'Ajuntament vol millorar la mobilitat en aquest tram de la Gran Via, on hi han de conviure vianants, ciclistes i terrasses de bars i restaurants, cosa que sovint genera problemes. Amb el canvi, es reduirà el perill a la calçada i els conflictes entre ciclistes i vianants.

Actualment, el carril bici és a dalt a la vorera. Foto: Google Maps

L'Estadi Olímpic acollirà 14 empreses 'sportech'. Foto: Ajuntament

"A Montjuïc no hi cap tot"

ESPAIS ▶ L'Ajuntament vol donar un nou impuls a la zona de Montjuïc. Aquesta vegada, ho vol fer a través d'empreses d'esport i tecnologia i preveu que, durant la pròxima primavera, l'Estadi Olímpic Lluís Companys estigui preparat per acollir les catorze primeres *start-ups* del sector anomenat *sportech*. Aquest mes de novembre començarà el concurs per adjudicar la gestió i dinamització d'aquest nou espai.

Per als veïns, la sensació és

que aquest projecte és "un més" i que es volen fer massa coses a Montjuïc. "A la muntanya no hi cap tot", alerta el president de l'Associació de Veïns de la Font de la Guatlla, Lluís Maté, que recorda que hi ha diversos projectes previstos a la zona. "Volen fer-hi pisos traient equipaments, un nou edifici per al MNAC, que hi jugui el Barça la pròxima temporada...", recorda.

D'altra banda, fa uns dies es va celebrar l'Esmorzar de Turis-

me de Foment i CETT, que es va centrar a parlar de Montjuïc com a "oportunitat per descentralitzar el turisme de Barcelona". Davant d'això, el president de l'Associació de Veïns del Poble-sec, Sergi Gàzquez, es mostra sorprès i assegura que, precisament, el que caldria és "gestionar millor" el turisme que ja hi ha en aquesta àrea. "En tot cas, el turisme s'hauria de descentralitzar portant-lo als barris on no arriba el bus turístic", conclou.

Atenció psicològica via telemàtica

Psicoterapeuta Col·laboratiu i Dialògic

Psicòleg

Depressió, Ansietat, Estrès
Dificultats de relació

Visites concertades dimarts i divendres

www.javiercentol.com

625 522 561

Numància, 52-54 Entresòl 4t

El Govern de la Generalitat ha anunciat una línia d'ajuts de 7,9 milions d'euros per ajudar els comerços a digitalitzar-se. També són per impulsar l'economia circular. Els diners es destinaran a pimes i empreses familiars.

Alerten que molts comerços perillen pel preu de l'energia

INFLACIÓ ▶ La Fundació Barcelona Comerç ha alertat recentment que l'elevada inflació i l'augment dels costos de l'energia, que "en molts casos arriba al 250% en l'electricitat i en una mitjana del 130% en el gas", pot provocar el tancament de força comerços. L'entitat avisa que són xifres que molts negocis no poden assumir si, a banda, cal afegir el 21% de l'IVA a la factura del consum elèctric.

És per aquest motiu que Barcelona Comerç va fer una protesta en forma d'apagada de llum als comerços de la ciutat el passat 28 d'octubre de 12 a 12:15 del migdia per denunciar "la greu situació a què s'estan veient abocats molts negocis per l'impacte del preu de l'energia". Des de l'entitat afirmen que la protesta *Sense llum no hi ha comerç* va ser tot un èxit amb un seguiment per sobre del 70% al comerç associat.

Així doncs, ara l'entitat continua demanant mesures urgents que ajudin els comerços a

El preu de l'energia pot fer perillar força comerços. Foto: Ajuntament

sobreviure perquè si no "molts hauran de triar entre conservar llocs de feina o pagar la factura".

Concretament, demanen la rebaixa de l'IVA que s'aplica a la factura elèctrica del 21% al 4%; la bonificació del 50% de les quotes de la Seguretat Social fins a la fi de la primavera; la bonificació del 100% de les quotes

del treball autònom també fins a la primavera, i l'atorgament d'ajudes directes a totes les empreses que ho demanin per mitjà de la compensació del 100% de la diferència del cost en les factures de la llum amb relació a les de l'any anterior, comptant des de l'1 de gener del 2022 fins al 31 de maig del 2023.

Creu Coberta celebra Tots Sants amb un toc mexicà

CASTANYADA ▶ L'Eix Comercial de Creu Coberta va celebrar la diada de Tots Sants, com marca la tradició de la Castanyada, amb panellets, castanyes i moniatos. Però enguany també hi va haver una visita sorpresa i exòtica el passat dimarts 31 d'octubre.

Els comerciants de l'eix van rebre els catrins i catrines (capgrossos que simbolitzen la mort) de l'entitat MEXCAT, que es van passejar per Creu Coberta entrant als comerços associats. Aquesta entitat és una associa-

ció cultural mexicanocatalana que difon la cultura mexicana a Catalunya i la catalana a Mèxic.

I és que al barri hi conviuen diferents tradicions: la pròpia que és la Castanyada, el Halloween nord-americà i el Dia de Muertos de Mèxic.

Així doncs, es va viure una jornada de Tots Sants molt integradora acollint referents que aporten valor cultural, com és el cas de la visió de la mort diferent de la nostra que tenen a Mèxic. Tot plegat sense perdre els panellets, castanyes i moniatos.

Les catrines de MEXCAT venent castanyes i moniatos. Foto: Creu Coberta

territori línia

36 municipis
metropolitans

periodisme de proximitat

línia

liniatarxa.cat grup comunicació21 el diari metropolità

Associació de Comerciants

Creu

Les catrines visiten els nostres comerços

Els comerciants de l'eix van rebre una visita sorpresa el passat dilluns 31 d'octubre, aprofitant la diada de Tots Sants. Els catrins i catrines de l'entitat **MEXCAT** van passejar per l'eix, entrant a alguns dels comerços associats. Els darrers anys al barri conviuen moltes tradicions diverses, com la Castanyada, que és la pròpia, però també el Halloween nord-ame-

ricà o el Día de Muertos de Mèxic. Amb aquesta acció, vam trencar una llança per la integració de les cultures, tot acollint referents que aportin valor, com una visió de la mort diferent de la nostra, i sense deixar de perdre i defensar les nostres. És per això que vam mostrar als catrins les castanyes i els panellets dels nostres associats. I es van sorprendre!

Creu Coberta

El Mercat d'Hostafrancs, referent gastronòmic i alimentari

En un moment en què diverses veus alerten de la pèrdua de referents alimentaris i gastronòmics, el Mercat d'Hostafrancs és un dels espais més destacats de l'alimentació saludable als nostres barris, des de sempre. Amb diverses famílies que porten directament el producte dels camps i granges del país, és un referent a l'hora de trobar verdures, fruites, carn i peix directament de l'origen. A més, per aquells que no

teniu gaire temps per cuinar, o que no sabeu elaborar gaires plats, el Mercat disposa de diverses parades de menjar preparat, on podreu trobar el millor menú casolà per al vostre dia a dia.

Al llarg de les successives edicions del *Línia Sants* us anirem parlant de les seves parades, del seu comerç i dels productes que ens ofereixen.

“Posa't la gorra!” arriba al Poble Espanyol per celebrar la seva 22a edició

El Poble Espanyol acull aquest diumenge 13 de novembre, de 10:00 a 14:30 hores, la festa del “Posa't la gorra!”, organitzada per l'AFANOC, una associació que dona suport i ajuda els infants i adolescents amb càncer i les seves famílies.

La festa, conduïda per l'actor i humorista Peyu, comptarà amb les actuacions en directe dels grups infantils Ambauka, Lali Begood i algunes de les veus més eufòriques de TV3!

Els assistents també podran apuntar-se a una cursa d'orientació organitzada per

TransPerfect, visitar l'exposició *Terra de l'anell* i gaudir de descomptes en els tallers dels artesans del Poble.

L'objectiu de la festa és compartir amb la societat la realitat de les famílies amb un infant o adolescent amb càncer, des d'un entorn lúdic i festiu, contribuint així a normalitzar la malaltia. L'accés serà gratuït per a les persones que vinguin amb la nova gorra, que es ven *online* per 8 euros, i tota la recaptació anirà destinada a l'AFANOC. L'aforament és limitat i es completarà per ordre d'arribada.

TOTA LA INFORMACIÓ ES POT TROBAR AL WEB
poble-espanyol.com

Hostafrancs
PLATS CUINATS
des de 1979

**Obert de dijous a diumenge
de 10.30 a 15:30h**

CONSELL DE CENT, 17 - 93 424 38 17 - www.platscuinatshostafrancs.com

PORTONOVO SILVESTRE
CERVESERIA-RESTAURANT

ESPECIALITATS DE LA CASA:
Carns a la brasa
Pernil de Guijuelo.

MENÚ DEL DIA
11€

C/ Creu Coberta, 37 (tocant Plaça Espanya) Tel./Fax 932925395
salamanca@grupossilvestre.com
www.grupossilvestre.com

Obres de construcció de la Bòbila de la Societat de Rajolers de Barcelona a Collblanc el 1899. Foto: Arxiu Fotogràfic de Barcelona

Passen setze minuts de les cinc de la matinada del 4 de maig del 1897. Tomás Ascheri, Antonio Nogués, José Molas, Luis Mas i Juan Alsina, després de gairebé un any de judici, esperen que els botxins disparin. Mas mira l'escamot d'afusellament i els diu amb sorna: "Apropeu-vos més, home!". Seixanta segons després, els cinc homes són executats al fossar del Castell de Montjuïc. Tot i que mai s'ha pogut demostrar la seva culpabilitat, se'ls acusa d'haver perpetrat un dels atemptats més mortífers que recorda Barcelona. El 7 de juny de l'any anterior, mentre una comitiva religiosa avança pel carrer Canvis Nous en direcció a l'Església de Santa Maria del Mar, una bomba esclata a un quart de deu de la nit. L'acte terrorista deixa 12 morts i uns setanta ferits.

L'atemptat del Corpus es produeix en un carrer estret, sota la mirada de centenars de persones, la majoria d'elles jornalers i obrers. Ràpidament, s'assenyala l'anarquisme com a responsable de l'atemptat i comença la cacera de bruixes. Es detenen més de 600 persones, que s'encarceren i es torturen. L'opinió pública, en un inici favorable a l'escarni, de mica en mica va virant. Com explica l'historiador i polític difunt Antoni Dalmau al seu llibre *El Procés de Montjuïc. Barcelona al final del segle XIX*, ni la petició d'indult formulada pel bisbe de Barcelona ni les moltes queixes als diaris de figures com el republicà Pi i Maragall seran suficients per evitar l'execució dels cinc homes. Són el cap de turc d'un procés judicial que arriba a acumular 195 penes de presó, cadena perpètua, deportació o treballs forçats a ultramar.

L'afusellament es produeix en un moment icònic de Barcelona i dels territoris que avui ocupa la metròpoli. Mentre pobles com Badalona estan a punt de convertir-se en ciutats per gràcia reial, Barcelona s'emmiralla en París o Londres. De fet, l'endemà de l'atemptat *La Vanguardia* fa referència a aquesta idea: "S'ha traslocat en un funeral abatiment el bon nom d'una ciutat que amb esforç aconseguia col·locar-se al nivell de les més cultes".

'A BAIX LES MURALLES'

Al tombant de segle, Barcelona culmina el seu procés d'expansió iniciat a mitjan segle XIX. "Fins aleshores, la ciutat se circumscriu al que avui és el districte de Ciutat Vella i està rodejada per l'antiga muralla", afirma l'historiador i periodista Rafa Burgos. El cert és que les condicions de vida intramurs són impossibles. El 1854, per exemple, el còlera ha matat 6.500 persones. "La densitat de Barcelona és altíssima", recalca el també periodista i historiador Albert Torras. És per aquest motiu que la demanda de la ciutadania d'enderrocar les muralles ja es fa sentir els anys 40 i s'acaba concretant el 1854 amb el projecte del doctor Pere Felip Monlau batejat com *A baix les muralles*.

Quan la metròpoli no era la metròpoli

Entre finals del segle XIX i principis del XX, Barcelona i la seva rodalia viuen un procés de canvi mai vist. Es comencen a posar les primeres pedres del que serà la metròpoli que coneixem avui dia. Però com era la capital catalana al tombant de segle? I el Baix Llobregat? Quan va convertir-se en ciutat Badalona?

La iniciativa arriba amb les reticències de l'Estat. "Segons el ministeri de la guerra, a la zona d'extramurs no es pot construir a una distància que correspongui al tret d'una bala de canó, és a dir, uns 1.000 o 1.200 metres", explica Burgos. Els successius conflictes que ha viscut Catalunya amb l'Estat des del 1714 han fet que les terres que rodegen les muralles siguin militars, i haurà de ser la pressió popular i municipal la que permeti el canvi. "El dia a dia costa de

respirar, i ja a mitjans de segle l'Ajuntament prohibeix posar cap fàbrica amb màquina de vapor dins de les muralles", relata Burgos.

Aquesta època coincideix amb l'inici de la construcció de l'Eixample d'Ildefons Cerdà, un enginyer militar i, per tant, ben vist des de Madrid, que té per objectiu urbanitzar tot el que són els terrenys agrícoles que hi ha entre Ciutat Vella i els municipis del pla de Barcelona. La seva visió entronca amb les aspiracions de la burgesia del

moment, que, en paraules de Torras, "els anys 60 vol que la ciutat estigui a l'altura de París i acumula dues dècades demanant ser seu de l'exposició universal que acabarà celebrant-se el 1888". Amb tot, els propietaris dels terrenys no veuen amb bons ulls el pla de grans avingudes –també per facilitar el desplegament militar– perquè no els permet construir tants edificis com voldrien i, per això, l'Eixample s'allunya de la visió inicial de Cerdà. Alhora, tots aquests ter-

renys ja fa temps que es fan servir per situar-hi indústries. En són exemples el Poblenou i Sants.

Així mateix, el somni europeista de la burgesia encara es fa més realitat el 20 d'abril del 1897, quan la reina regent Maria Cristina autoritza la capital catalana a annexionar-se els pobles de les Corts de Sarrià, Sant Gervasi Cassoles, Sant Andreu de Palomar, Sant Martí de Provençals, Sants i Gràcia. És la culminació d'un procés que ha començat el 1869 i que

no ha estat exempt de reticències per part dels municipis que passen a formar part de Barcelona. “Fins aquell moment són pobles que s’autoabasteixen i que tenen la seva petita indústria que els permet subsistir”, afirma Torras. “A la zona hi ha pagesos que baixen a Barcelona per vendre-hi els seus productes”, diu Burgos.

L’objectiu de l’annexió, entre altres, és recaptatori, ja que aleshores el Regne d’Espanya està en guerra amb els Estats Units pel control de les colònies de Cuba i de Filipines, i una capital catalana amb més població suposa una millora de la fiscalitat. Així mateix, des de Madrid preocupa que el projecte pugui fer ombra a la capital espanyola.

En poc més de 50 anys, Barcelona s’ha convertit en una ciutat que passa de tenir 235.000 habitants a tenir-ne 544.000 a finals de segle, i que es prepara per arribar al milió el 1930.

EL REBOST DE BARCELONA

Mentre Barcelona anhela ser una ciutat europea, l’Hospitalet és un poble de 5.000 habitants que no rebrà l’estatus de ciutat fins al 1925. Amb tot, segons explica l’historiador Manuel Domínguez, “al tombant de segle les coses es-

tan canviant”. Fins aquell moment, el poble ha estat un enclavament agrícola tal com ho és tot el Baix Llobregat. “Al delta, la zona més fèrtil d’Espanya, la producció d’arròs i de blat de moro, i després d’hortalisses, és molt important”, detalla Domínguez. Anteriorment, la vinya havia estat un conreu notable a la zona, però a causa de la fil·loxera del 1880 i del 1890 acaba desapareixent.

Per a l’historiador Jesús Vila, les zones de Viladecans, Gavà, Sant Boi, el Prat i Castelldefels són, aleshores, les més rellevants des d’un punt de vista agrícola. “S’arriben a fer tres collites l’any perquè són terres molt productives i es beneficien de tenir Barcelona a prop per vendre-hi el que es recull”, diu. “Alimenten la mà d’obra de la gran ciutat”, afegeix.

Malgrat això, ja en aquells anys es pot començar a intuir el que serà el futur industrial de la zona. El fet que el territori estigui regat pel Llobregat, un riu eminentment industrial, permet els primers esbossos d’una indústria incipient. “Hi haurà fàbriques tèxtils a Santa Eulàlia i de construcció al que avui és el barri de Sant Josep”, assenyala Domínguez. Amb tot, no serà fins al 1915 que es viurà un boom demogràfic i industrial.

“Al delta del Llobregat s’hi feien tres collites l’any perquè eren terres molt productives i es beneficiaven de tenir Barcelona a prop per vendre-hi el que es recollia”

“A fora dels murs de Barcelona no es podia construir a una distància que correspongués al tret d’una bala de canó, és a dir, uns 1.000 o 1.200 metres”

Adeu al mar

● Temps era temps, l’Hospitalet de Llobregat tenia platja. Va ser l’any 1920 quan el municipi va perdre la seva costa i no la recuperaria mai més. La va vendre a Barcelona.

L’actual Zona Franca era aleshores la Marina de l’Hospitalet i representava un territori de més de 900 hectàrees, és a dir, la meitat del seu terme municipal. “Era un terreny on hi havia un conglomerat de pescadors i algunes masies disperses on els pagesos vivien força bé”, explica l’historiador i autor del llibre *Quan l’Hospitalet va perdre la platja*, Jesús Vila. “La ciuta-

Europa. El 1920 feia dos anys que havia acabat la Primera Guerra Mundial. Espanya, que es va mantenir neutral, va aprofitar la contesa per millorar la seva situació econòmica, i els industrials catalans van fer l’agost amb aquella guerra. De fet, aquests darrers havien acumulat un poder notable comerciant amb els països enfrontats i van pressionar l’Ajuntament de Barcelona i el govern de l’Estat per dur a terme l’annexió de terrenys. “Es volia ampliar el port per rivalitzar amb Marsella, i a sota de Montjuïc era el millor lloc per fer-ho perquè el mar

L’Hospitalet va vendre la meitat del seu territori a Barcelona l’any 1920. Si no ho hagués fet, avui dia el municipi tindria la seva pròpia platja

ania del centre anava en carro o a peu fins a la platja a banyar-se, perquè aleshores es mirava més cap al mar que no pas cap al riu”, afegeix.

Per què l’Hospitalet va decidir vendre la meitat del seu territori? El cert és que l’operació urbanística es va fer a un preu molt baix i beneficiós per a la capital catalana. “A l’Ajuntament de Barcelona li suposava uns guanys impressionants, perquè volia construir una zona logística i industrial on les mercaderies no paguessin impostos perquè es quedaven en una zona franca”, detalla l’historiador.

Més enllà d’això, per entendre la venda cal mirar el context internacional que es vivia en aquells temps a

entra a la terra i s’hi podien arrecerar els vaixells”, explica Vila.

Per la seva banda, a l’Hospitalet no va ser fins al 1923 –en plena dictadura de Primo de Rivera– que l’operació urbanística va generar malestar entre la població. Fins aleshores, les expropiacions forçoses de terres no havien aixecat polseguera. “Els pagesos no tenien poder polític i els comerciants i petits burgesos del poble no van tenir cap problema a vendre la Marina”, relata Vila. Resulta curiós que, dos anys després, el 1925, el rei Alfons XIII atorgués a l’Hospitalet la categoria de ciutat. Així doncs, el municipi va perdre el mar per fer-se ciutat.

EL PRIMER FERROCARRIL

Al tombant de segle, Badalona i el Baix Maresme són dos territoris avançats a la seva època. Diu la llegenda que Miquel Biada, un matoroní que ha fet fortuna a Amèrica, quan presència la inauguració del primer ferrocarril espanyol a Cuba, l’any 1837, exclama: “Quan torni al meu país uniré Barcelona amb el meu poble amb ferrocarril”. Després de molts pelegrinatges, l’india compleix el seu somni el 1848. Aquell ferrocarril, el primer de tota la Península, canviarà la història del territori.

Segons la historiadora Montserrat Carreras, abans de l’arribada del tren Badalona és un poble agrícola. “Hi ha petits tallers tèxtils, però a partir de mitjans de segle es produeix un procés d’industrialització molt fort”, assenyala. A la ciutat s’hi instal·len fàbriques de cristall, de galetes, de cordes per a la Marina o fàbriques tèxtils. “Aquestes indústries se situen a banda i banda del ferrocarril i, en molts casos, les mateixes fàbriques tenen petites vies de tren que enllacen amb la línia general”, afirma Carreras.

El tren ràpidament atrau la població de fora fins a la regió. Així, Badalona passa de tenir 5.700 habitants el 1848 a tenir-

ne més de 19.000 el 1905. “En aquell temps, la gent canvia molt de residència perquè viu de lloguer i, en gran part, a Badalona venen de la Catalunya rural. Però més tard, cap al 1920, també arribarà molta població de la resta de l’Estat”, afirma la historiadora.

La industrialització també es veu afavorida per un altre fet. La zona fabril per excel·lència del nord barceloní, Sant Martí de Provençals, està sobresaturada, i a Badalona els terrenys són més barats. Tot i que les seues seguiran a Barcelona, la burgesia de la capital catalana i alguns inversos estrangers instal·len les seves fàbriques al poble que el 1897 aconseguirà la categoria de ciutat. Al mateix temps, aquest procés d’industrialització va aparellat amb una pèrdua gradual de la pesca al municipi i, en sintonia amb el que passa a tota la metròpoli, amb el naixement d’un moviment obrer que aquell any s’intenta reprimir amb el Procés de Montjuïc. La metròpoli comença a ser la metròpoli.

Un reportatge d’**Albert Alexandre**

la Barcelona desconeguda

Turisme km0

Els jardins més il·lustrats de l'Eixample

EIXAMPLE/ Els jardins Ferran Soldevila, integrats a l'edifici històric de la UB, són un autèntic oasi de pau i de natura en ple centre de Barcelona. Però, a més, aquest és un dels espais més interessants de la ciutat des d'un punt de vista botànic, perquè el seu origen era il·lustrar els primers estudiants de la universitat.

El que anomenem popularment l'edifici històric és un recinte dissenyat per l'arquitecte Elies Rogent que va veure la llum entre 1863 i 1882. El projecte anava molt més enllà de construir una simple seu. Després de la clausura de la Universitat de Cervera, els antics Estudis Generals, fundats el 1450, tornaven a Barcelona. Rogent es va atrevir a ubicar-los en una construcció neoromànica a la nova Barcelona que estava creixent més enllà de les muralles.

Més enllà de ser un oasi de pau i de natura a l'Eixample, destaquen per la seva riquesa botànica i el valor històric

En aquell edifici imponent, que tant va impressionar els barcelonins de l'època, Rogent va decidir col·locar uns jardins als claustres laterals. El seu objectiu era didàctic, i per això s'hi van plantar espècies d'arreu del món. Aquesta finalitat es va mantenir fins al 1995, quan es van obrir al

Foto: Ajuntament

públic en general i es van dedicar a l'hortorador Ferran Soldevila. Des de llavors s'han convertit en un reducte de pau compartit per estudiants, visitants i una petita colònia de gats.

Però si els jardins Ferran Soldevila destaquen per alguna cosa, és per la seva riquesa botànica. Hi ha espècies exòtiques com el bellaombra, l'únic arbre que creix a la Pampa argentina; la iuca, el ginkgo, el

cedre de l'Himàlaia, l'àloe o els roures turcs i australià. També hi ha espècies mediterrànies, com l'alzina, el pi pinyer, el xiprer, el garrofer i la figuera. Alguns exemplars de tots aquests arbres són els més antics que es conserven a la ciutat.

Als jardins s'hi pot accedir des de diversos punts. A banda i banda de l'entrada principal de la universitat hi ha els patis de Ciències (a la dreta) i de Lletres (a l'es-

querra) connectats per un passadís. Al llarg d'aquests claustres s'estén el jardí. Al pati de Lletres es poden veure tarongers amargs, xiprers i un ficus de Bengala. Al de Ciències s'hi troben magnòlies, xiprers i un altre ficus. I en la confluència dels dos camins, un espai central emmarcat per bancs de pedra, heura i arbres gegantins on hi ha un brollador i un estany romàntic habitat per peixos i granotes.

L'Institut Europeu del Disseny: escola de moda amb passat industrial

GRÀCIA/ L'Institut Europeu del Disseny és un molt bon model de reciclatge professional i arquitectònic. Una vella fàbrica tèxtil, la Macson, construïda l'any 1942, coneguda com el Duomo de la Vila de Gràcia i que va viure els millors moments de la indústria a Catalunya, reconvertida, o reciclada, en una escola de moda i disseny de projecció mundial al segle XXI.

Per aconseguir-ho, l'edifici original de la fàbrica es va transformar el 2011 en un espai de 5.000 metres quadrats on es van instal·lar l'IED Design, l'IED Moda i l'IED Visual Communication, tres departaments dedicats a la formació de futurs professionals tot seguint el sistema acadèmic anglès avalat per la Universitat de Westminster.

Rere el projecte educatiu de l'IED hi ha un italià, Francesco Morelli, que l'any 1966 va crear a Milà una escola internacional capaç de formar dissenyadors competitius a escala mundial. Avui dia compta amb dotze seus, a Itàlia, Espanya i Brasil. La de Barcelona acull cada any entorn de 700 estudiants estrangers de disseny, moda, arts visuals i comunicació.

Foto: Aj.

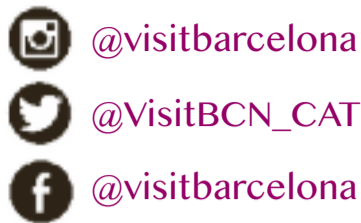
Un Parc de Recerca Biomèdica de cara al mar

CIUTAT VELLA/ Situat a primera línia de mar, el Parc de Recerca Biomèdica no només és un referent europeu en investigació, sinó també un edifici emblemàtic.

Manel Brullet i Albert de Pineda van dissenyar el 2006 aquest edifici que sembla suspès en l'aire gràcies a un giny arquitectònic. La façana exterior, revestida de fusta, no arriba a tocar a terra, cosa que transmet a l'edifici aquesta lleugeresa. També destaca la forma el·líptica, oberta pel mig en forma de lletra U i que permet que els departaments estiguin encarats cap al mar.

Foto: Aj.

la Barcelona desconeguda

De fàbrica de llana a museu de pintura contemporània

Foto: Arxiu

SANT MARTÍ/ Un museu de pintura destaca enmig del districte tecnològic 22@, al carrer Roc Boronat. Es tracta del Museu Can Framis, de la Fundació Vila Casas, que exhibeix obres d'art en un edifici que un dia va ser una fàbrica de llana, durant l'època daurada de la indústria al Poblenou. Ara és un model de rehabilitació i de foment de la creativitat en un barri que ha canviat la indústria tradicional per la tecnologia.

La història de Can Framis comença durant la primera meitat del segle XIX. L'any 1840, Joan Framis apareix en uns documents com a propietari d'un establiment industrial a tocar de les aigües de la séquia de la Llacuna. Els mapes que es conserven d'aquella època mostren naus industrials i també casetes per a treballadors. El complex de Can Framis es

va convertir en poc temps en un dels més importants del sector dels acabats tèxtils de la vila de Sant Martí.

Després de la Guerra Civil, l'imperi dels Framis es va anar fragmentant. L'espai es va dividir per allotjar-hi noves empreses i altres activitats industrials, però el Poblenou industrial estava en decadència, i cap a finals del segle XX la degradació era molt evident.

UN ABANS I UN DESPRÉS

El 2009 va arribar la salvació: un projecte per transformar l'espai en un museu sense perdre el valor històric de l'edifici central. Jordi Badia, de l'estudi BAAS d'arquitectura, va rehabilitar dues de les tres naus originals i va substituir la tercera, que estava molt malmesa, per una nova edificació. Els tres espais,

més la vella xemeneia de grans dimensions, formen des de llavors una plaça molt àmplia que acull les instal·lacions del Museu de Pintura Contemporània Can Framis, on s'exposen al voltant de 300 obres des dels anys 60 fins a l'actualitat i que pertanyen a diversos artistes nascuts o residents a Catalunya. A banda, a l'Espai A0 de Can Framis se celebren exposicions temporals.

El museu, amb les seves parts de formigó bast, els maons a la vista i les finestres tapiades, tot cobert amb pintura grisa, vol representar el pas del temps i mostrar l'evolució de l'espai des de la fàbrica de llana del segle XIX fins al museu d'art contemporani del XXI. I al voltant, els jardins de Miquel Martí i Pol ofereixen una mica de pau i tranquil·litat en ple centre neuràlgic del 22@.

Sant Andreu

Una cocteleria molt indiana

Un dels petits secrets que amaga Sant Andreu és Villa Jazmines, una torre colonial situada a l'encreuament entre els carrers de Pinar del Río i de Francesc Tàrraga, al barri dels Indians. És un record molt ben conservat dels indians a Sant Andreu i un exemple notable de supervivència arquitectònica.

INDIANS A SANT ANDREU

Els indians és el nom que tenien els aventurers i comerciants catalans de finals del segle XIX i principis del XX que tornaven a casa després d'haver passat molts anys a les colònies espanyoles. Havien emigrat pobres i tornaven rics. En arribar, construïen grans mansions, vestien amb elegància i fins i tot actuaven com a mecenes i patrocinadors, cosa que els va fer molt populars a l'època. Aquelles cases d'indians que van construir són un molt bon exemple de la millor arquitectura d'aquells anys.

L'arquitecte Ferran Tarragó va projectar Villa Jazmines l'any 1920 per encàrrec d'un d'aquests indians, José Racionero Torres. Tot i que des dels anys 50 i fins al 1987 va allotjar l'escola Fertón, la casa encara conserva la seva aparença, amb una gran torre central, un antic mirador i les palmeres del jardí. Actualment, acull una cocteleria tan popular que ha prestat el seu propi nom a la casa: la Torre Rosa.

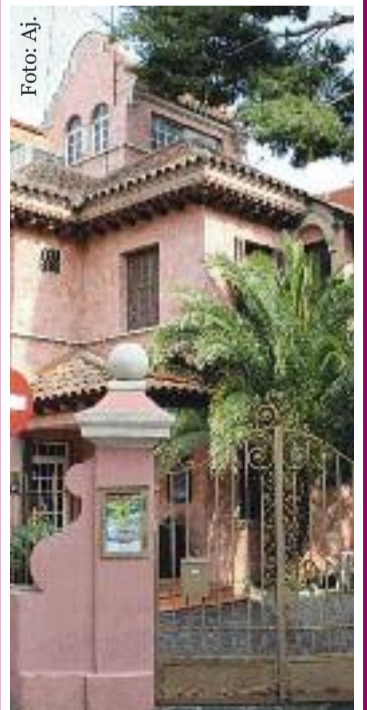

Foto: Aj.

La Masia de Can Fargues: fortalesa, casa de camp i escola de música

Foto: Ajuntament

HORTA - GUINARDÓ/ La Masia de Can Fargues forma part del paisatge d'Horta des del segle XII. El primer record que en conservem és el d'una torre defensiva que devia protegir el territori d'algun senyor feudal que desconeixem. Sí que sabem que al segle XIII passa a mans de la família de Josep Maria Pujol, que a poc a poc i al llarg de diverses generacions transforma aquella fortalesa militar en un important nucli agrícola que agrupava diverses edificacions i comprenia tot l'espai que avui ocupa el Parc del Guinardó.

Fins al segle XIX, Can Fargues era una casa de camp de manual, amb una residència principal, de dues plantes i unes golfes, casa de masovers i tots els serveis necessaris per a una masia: l'era, el paller, una bassa d'aigua, una capella i un celler.

El nom actual de l'emplaçament prové de Pere Fargas i la seva dona, Montserrat de Casanovas. Ella va adquirir la propietat a principis del segle XX i hi va viure fins a la seva mort, el 1948. La família va mantenir-ne el control fins que els hereus van vendre la propietat a l'empresa Unicompta el 1997.

Quan els veïns van saber els plans que la immobiliària tenia per a la masia es van mobilitzar per salvar-la. L'any 2009 van aconseguir que l'Ajuntament l'expropiés i que la Generalitat declarés la masia Bé Cultural d'Interès Nacional. Finalment, l'any 2012 es va acordar delimitar l'entorn per protegir l'edifici de qualsevol agressió. Avui, l'edifici principal de Can Fargues, la masia, allotja l'Escola Municipal de Música d'Horta-Guinardó.

A PROP

consum sostenible i de proximitat

Més de 45.000 assistents al Mercat de Mercats

Fotos: Ajuntament

al salmó i a la tonyina i l'Espai de Consum Responsable i la fundació Espigoladors van il·lustrar els curiosos sobre com n'és de fàcil i necessari reaprofitar el pa que comprem cada dia.

La fira ha posat èmfasi en la cuina de mercat, el reaprofitament dels aliments i la sostenibilitat

Una de les novetats d'aquesta edició, i que va generar molt d'interès, va ser una simulació d'una subhasta de peix. La Confraria de Pescadors de Barcelona va fer una demostració de com funciona una subhasta pública i els visitants van poder sentir-se per un dia peixaters o restauradors de llotja buscant les millors peces.

Una altra novetat va ser la presentació de *Temps de Mercats*, una guia receptari de productes de temporada escrita per Carme Gasull. És un llibre que reivindica "l'exotisme de proximitat", que no és altra cosa que una àmplia gamma de productes molt populars en altres èpoques i que s'estan convertint en aliments exòtics per a les noves generacions. La guia inclou també receptes per a cada estació de l'any i consells sobre cuina sostenible per evitar el malbaratament alimentari.

Mercats

El cap de setmana del 21 al 23 d'octubre va tenir lloc l'onzena edició del Mercat de Mercats, la fira que reivindica aquests espais municipals i que promou la gastronomia de proximitat i sostenible. 45.000 persones van acudir a la plaça de les Glòries Catalanes i van gaudir d'una festa amb molt de menjar, però també amb moltes activitats divulgatives i familiars.

Onze comerciants dels mercats de Barcelona van traslladar la seva parada per un dia a les Glòries per mostrar els seus productes de qualitat i de proximitat als visitants, que van disposar d'una zona de barbacoa i de pícnic on cuinar i menjar els aliments que compraven.

A més, la festa disposava d'un espai familiar on els infants van poder disfrutar de nombroses activitats, sempre relacionades amb la gastronomia i els mercats.

En aquesta edició, la fira ha posat èmfasi en la sostenibilitat i el reaprofitament alimentari, que han sigut el tema central de les ponències, els *showcooking*s, els tasts i les presentacions que es van portar a terme al llarg del cap de setmana.

El xef Rafuel va defensar la cuina de mercat com la més sostenible, Anjalina Chugani va mostrar com es poden reaprofitar els llegums, Hung Fai va ensenyar als assistents a treure el màxim partit

Els bars dels mercats se sumen al Cafè Solidari de Sant Joan de Déu

Solidaritat

Més de 400 bars de l'àrea metropolitana de Barcelona han participat en la campanya del Cafè Solidari Sant Joan de Déu. Del 21 al 30 d'octubre els establiments han contribuït a conscienciar els clients sobre la soledat i han recollit fons per millorar la vida de les persones que la pateixen. El lema era: que tothom tingui algú amb qui fer un cafè.

En la campanya també han participat alguns bars dels mercats municipals, com el de Galvany (Cafés Caracas, El cafè del Galvany-El Rebot), el de Sarrià (Bar del Mercat de Sarrià), el de l'Estrella (Bar Estrella), el de l'Abaceria (Bar Cal Mingo y Loli) o el de les Corts (Visuara).

La soledat no desitjada afecta cada cop més persones a la ciutat i la campanya ha volgut abordar la qüestió en un dels espais més adequats, els bars i les cafeteries, que són els llocs on les persones solitàries van a cercar una mica de caliu.

Associem la soledat a la gent gran, però és un problema que afecta moltes més persones. L'Enquesta Òmnibus 2022 revela que 70.000 persones a Barcelona se senten soles freqüentment. Però, a més, el 22% dels infants o el 32% dels joves també se senten així de tant en tant.

L'Hospital de Sant Joan de Déu promou teràpies complementàries que són la clau per trencar el sentiment de soledat no desitjada i oferir la companyia que necessiten aquestes persones.

Foto: Sant Joan de Déu

consum sostenible i de proximitat

Reducció de l'horari dels llums de Nadal per estalviar

Nadal

En virtut del compromís global per estalviar energia, l'Ajuntament i les patronals del comerç i la restauració han acordat una reducció de 42 hores de l'enllumenat nadalenc a Barcelona. La regidora de Comerç, Mercats i Consum, Montserrat Ballarín, ha destacat que, "en el context de crisi energètica que estem vivint actualment, és essencial prendre mesures d'estalvi en l'enllumenat nadalenc, tenint en compte que aquesta iniciativa és molt necessària per al sector comercial, un dels que més està patint la crisi econòmica".

Precisament, per intentar conciliar ambdós compromisos, amb l'estalvi i amb el comerç, Ballarín remarca que s'ha "apostat per mantenir l'enllumenat però reduir els hora-

ris d'encesa, cosa que permet reduir el consum energètic i mantenir alhora l'esperit nadalenc als carrers".

Paral·lelament, i també per contribuir a la causa, l'Ajuntament garanteix que el 100% de bombetes seran LED, que tenen un consum energètic inferior a l'habitual.

ENCESA DE LLUMS

La campanya començarà el 24 de novembre a les 18.30 h i s'allargarà fins al 6 de gener. Els horaris d'encesa variaran segons el dia de la setmana. De diumenge a dijous s'encendran de 17.30 a 22 h. Divendres i dissabtes, de 17.30 a 23 h. El 31 de desembre i el 5 de gener, excepcionalment, l'horari s'allargarà fins a la 1 de la matinada. I el 24 de novembre, el dia de la inauguració, es mantindran enceses fins a les 24 h.

D'altra banda, el decret que contempla i regula aquesta reducció horària també condiciona el calendari i l'horari d'encesa a les possibles limitacions que es poguessin acordar des d'altres administracions públiques en cas d'emergència. Si això succeís, l'enllumenat de Barcelona es podria adaptar a les necessitats de forma automàtica.

L'Ajuntament també ha volgut recordar que, al marge dels llums instal·lats directament, el consistori finança el 75% de l'enllumenat que depèn de les associacions de veïns o comerciants. Les entitats que vulguin accedir a aquestes ajudes poden sol·licitar una subvenció o bé demanar al mateix Ajuntament que contracti i instal·li la il·luminació d'una zona determinada i abonar posteriorment el 25% de la factura corresponent a l'entitat.

EN PRIMERA PERSONA

"Part de l'èxit és que hi ha un comerç molt especialitzat"

Carlos Del Río

Centre de dia Vincles (Eix Comercial Fort Pienc)

L'Eix Comercial Fort Pienc en prepara una de ben grossa. Ens ho explica en Carlos Del Río, propietari del Centre de dia Vincles (Casp, 104) i president de l'Eix. Reivindica l'especialització, però cal treballar molt més les qüestions d'identitat.

Quines perspectives hi ha per al comerç al Fort Pienc?

Encara estem en una inèrcia que perdura des de l'obertura de mesures postcovid i l'arribada del turisme. Tot plegat és un context positiu quant a activitat, però no tant quant a rendiment.

Quin és el vostre punt fort?

Part de l'èxit del nostre barri, i s'ha vist durant la pandèmia, és que hi ha un comerç molt especialitzat. Hi ha persones que fan coses molt concretes, o que les fan molt bé, com l'atenció al client, que és molt professional.

I què podeu millorar?

Estem treballant en una campanya d'envergadura i que es preveu que tindrà molt d'èxit. Té l'objectiu de generar identitat de barri. Actualment n'hi ha, però no té res a veure amb la que hi pot haver en barris com Sants o el Poblenou, per exemple.

I l'Ajuntament, en què pot contribuir a la causa?

La queixa més recurrent al nostre barri és la neteja. És molt deficient quant a reg, quant a recollida de residus als comerciants, quant a la recollida després d'esdeveniments especials... Una mica desastrós, la veritat.

Foto: Ajuntament

Barcelona busca comerciants per dinamitzar els barris

Foto: Ajuntament

Negocis

L'Ajuntament ha posat en marxa dues convocatòries per captar projectes per a 36 locals municipals de planta baixa, 9 d'ells a Ciutat Vella. El consistori ofereix un lloguer per sota de mercat, entre un 30 i un 50% més barat, i altres condicions avantatjoses amb l'objectiu de reactivar econòmicament locals tancats i dinamitzar els barris.

La convocatòria general ofereix, d'una banda, 23 locals per sota dels 400 m², i, de l'altra, 4 locals grans, d'entre 400 i 1.000 m². En funció del tipus de negoci i de les necessitats del projecte es pot optar a uns o als altres, sempre amb preu públic i amb contractes d'un màxim de 10 anys de durada.

Les sol·licituds es poden presentar fins al 20 de gener de 2023 i els locals es poden visitar virtualment, i també en persona, abans de prendre cap decisió. Podeu informar-vos sobre la documentació necessària, les adreces i les visites al correu xarxalocals@bcn.cat.

NEGOCIS VIABLES I POSITIUS

Quant als requisits, es demana una declaració responsable que acrediti la solvència del sol·licitant i una oferta tècnica amb els detalls. Els criteris generals per valorar les propostes són la viabilitat del negoci i que tingui un impacte positiu en l'entorn, tant en l'àmbit econòmic com en el social, perquè també hi ha una convocatòria adreçada a projectes culturals. Igualment, es valorarà que el negoci estigui en situació de pressió immobiliària.

El conjunt de Borja López visitarà el pròxim diumenge 13 de novembre el Girona FC B, en partit corresponent a la 10a jornada del grup cinquè de la Tercera RFEF. La UE Sants hi arribarà després de guanyar 2-1 el líder, el CE Europa, el passat dia 6.

La brúixola de Pau Truñó

» El base del CB Esparreguera va jugar una temporada en un JAC Sants dirigit per Roger Grimau
 » "La família i el bàsquet guien la meua vida", diu el barceloní, amb un tatuatge especial a l'avantbraç dret

Toni Delgado
SANTS

Pau Truñó (Barcelona, 1998) té una brúixola i una pilota tatuades a l'avantbraç dret. "Els punts cardinals de la brúixola són les inicials de l'Úrsula, ma mare, l'Albert, mon pare, i l'Adrià, mon germà, i l'altre és la pilota. La família i el bàsquet són els meus guies a la vida", confessa el jugador del CB Esparreguera.

A la pista és qui dirigeix l'equip. És un base "ràpid i bon passador que pot anotar quan cal, s'adequa a les necessitats de l'equip i es deixa l'ànima en defensa". Truñó ha encaixat bé en el grup i en la filosofia de Josep Riera, a qui retrata com un en-

"Josep Riera et deixa llibertat, et regala molts detalls perquè milloris i és concís", diu Truñó

trenador que li encanta perquè "et deixa llibertat, et regala molts detalls perquè milloris i és concís amb els seus missatges i durant els temps morts".

Per un moment, torna a ser petit i reviu els seus inicis al Bàsquet Safa Claror: "Érem un grup de bons amics que, a més, compartíem classe. Competíem i jugàvem molt bé. Hi vaig viure alguns dels millors moments de la meua vida".

A Truñó no li va costar massa adaptar-se al seu següent

destí, el Club Joventut Badalona. El primer capítol va ser indescriptible amb l'or al Campionat d'Espanya infantil. Un èxit inesperat des de fora, per la qualitat dels rivals, i que a ell no el va sorprendre. "Jo creia en les nostres possibilitats i a quarts de final vam superar el totpoderós Barça", recorda. A la final, contra el Canterbury, va jugar el seu "pitjor" partit, però els seus dos únics punts, de tir lliure, van decidir el títol.

CONFIANÇA

Una experiència que li va donar confiança per tornar a ser clau, un any després, en el bronze del campionat d'Espanya cadet, amb un triple i dos tirs lliures en els últims instants. "Recordar aquelles imatges em va donar tranquil·litat per no fallar", confessa. També que, hores abans del partit, li comunicessin des del club que la temporada següent formaria part del júnior: "Saber el meu futur va ser una injecció d'energia i una gran alegria".

A més, el bronze també els va obrir les portes a disputar l'Euroleague Basketball Next Generation Tournament, "una cita que tothom vol jugar i amb jugadors excel·lents; n'hi ha que han acabat a l'NBA". Al júnior Truñó va assolir la plata. Èxits sempre de la mà de Dani Miret, l'ara entrenador ajudant de Carles Duran al primer equip de la Penya: "És un tècnic exigent, guanyador i detallista que té grans plans de partit i sap treure el màxim de cada jugador".

A la CBA Canarias Basketball Academy va viure una etapa

Pau Truñó, format al Bàsquet Safa Claror i la Penya. Foto: CB Esparreguera

"molt bona i molt dura", amb tres entrenaments matinals per

"El nostre crit era 'All-in... JAC!'", recorda el base barceloní sobre el seu pas per l'equip santsenc

setmana que començaven a les sis, les classes, les tardes a la sala

de peses i més pràctiques, els caps de setmana de partit... "Ens entrenàvem tant que havíem de ser molt durs de cap. Ens ajudàvem i motivàvem molt entre nosaltres", recorda.

De retorn a Catalunya, el seu primer any de sènior va fitxar pel JAC Sants de Roger Grimau, "un molt bon entrenador que en sap molt de tàctica i va gestionar bé el grup". "El nostre crit era 'All-in'... JAC!". L'únic camí era

donar-ho tot sempre", afegeix. A la UE Sant Cugat va passar dues etapes, la primera amb un primer curs amb "un equip excel·lent i poques derrotes", i una segona temporada "desastrosa i que intento no recordar gaire perquè és la pitjor que he viscut com a sènior".

"Dani Miret és un tècnic exigent, guanyador i detallista que sap treure't el màxim", diu

Tampoc va quedar satisfet amb el segon períple santcugatenc, d'un curs "bo individualment, però on no van anar prou bé les coses com a equip, que és el més important". Un any complicat que no tenia res a veure amb l'anterior, amb Sergio Salesa, que l'havia dirigit a la CBA Canarias Basketball Academy, i al Club Bàsquet TerrAlfàs. A Alacant va trobar el que el tècnic li va prometre: "Molts minuts i responsabilitats. Va ser una temporada molt maca fins que es va suspendre per la pandèmia, que va fer que no tinguessin pressupost per treure el sènior a Lliga EBA el curs següent".

Així que, de nou, el barceloní va haver de fer les maletes i va anar al Club Deportivo Basket León 2015, un projecte molt ambiciós que s'exigia pujar a LEB Plata. "La meua visió del bàsquet i la de l'entrenador no eren semblants, i jo tampoc vaig jugar molt bé", resumeix, sempre sincer, Truñó.

Farmàcia del Mercat
Hostafrancs

TANCAT PER DESCANS PERSONAL:
24 DE SETEMBRE, 12 D'OCTUBRE,
1 DE NOVEMBRE, 25 I 26 DE DESEMBRE

C/ Creu Coberta 95
08014 Barcelona
☎ 93 431 91 70
📞 646 69 03 21

Dilluns a Divendres 8:00 a 21:00
Dissabtes: 9:00 a 21:00
Diumenges: 9:00 a 21:00
Estem a prop teu

"La Muntanya"
Xarcuteria des de 1966

OFERTA FANTÀSTICA!!
ESPATLLA IBÈRICA DE JABUGO
Sencera, desossada i llescada al buit
98,95€ / la peça

Els oferim una àmplia gamma de
Pernils de Jabugo - Salamanca
Trevez i embotits
de primera qualitat totalment garantida

CREU COBERTA, 45 - TEL. 93 423 48 11 - 08014 BARCELONA

Hotels que són autèntiques joies
Coneix l'Especialització Monument

B^{HH}
Gremi d'Hotels de Barcelona

espai línia

Girona, 52
Dreta de l'Eixample

Entrada lliure
9:00h a 20:00h de dilluns a dijous
9:00h a 14:00h els divendres

Logo of Ajuntament de Barcelona

UNHCR ACNUR
La Agència de la ONU para los Refugiados
comité español

EMERGÈNCIA A UCRAÏNA

LES PERSONES QUE ESTAN FUGINT ET NECESSITEN

DONA ARA A

ayudaucrania.com
Bizum – Codi: 01151
ES86 2100 2262 1802 0040 3932

Viu en línia

videojocs | **Ghost Song**

Un joc futurista que ens porta a un planeta plagat de criatures, robots i perills. Per a PC, PS 4 i 5, Xbox One i Series X/S, i Switch.

No t'ho perdís

Foto: Oriol Darnés/ACN

Carrie Mae Weems

Barcelona acull una de les exposicions més àmplies que s'han fet mai de l'obra de Carrie Mae Weems. Es tracta de la mostra *Un gran gir dins del possible* i està repartida entre el centre KBr, la Fundació Foto Colectania i el MACBA. En un recorregut per la llarga trajectòria de Mae Weems, l'exposició tracta temes com les lluites socials, el racisme o el feminisme, entre altres. En declaracions a l'ACN, l'artista nord-americana s'ha mostrat "encantada" d'exposar a Barcelona, una ciutat que "desprèn art i vida per tot arreu". La mostra es podrà visitar fins al 15 de gener.

Famosos

Gerard Piqué (Barcelona, 1987) no travessa precisament el millor moment de la seva vida. El divorci amb Shakira i la batalla per la custòdia dels dos fills que tenen en comú (una batalla que el jugador ha perdut, perquè la cantant s'endurà els nens a Miami) han coincidit amb les seves pitjors actuacions al terreny de joc. Les queixes pel seu rendiment havien anat prenent força a mesura que avançava la temporada i, finalment, el passat 3 de novembre, un dels millors centrals de la història anuncia la seva retirada del futbol. Ho feia als 35 anys, per sorpresa i amb un emotiu vídeo publicat a les xarxes. Així, el del dia 5 va ser el seu darrer partit al Camp Nou. Va ser contra l'Almeria, en un estadi ple a vessar per agrair a Piqué tot el que ha fet per al club. "A la vida, quan et fas gran, t'adones que de vegades estimar és deixar marxar", va dir després del partit. I va prometre que tornarà.

La fitxa

QUI ÉS?

G E R A R D P I Q U É

ÉS FAMÓS PER...

Ser un dels millors centrals de la història
Ha estat clau al vestidor del Barça durant molts anys

QUÈ HA FET?

Penjar les botes
S'ha retirat del futbol des del club de la seva vida

A LES XARXES...

Llagrimeta
Qui més qui menys s'ha emocionat amb el seu comiat

Llibres

La vida secreta de la Sylvia Nolan
Núria Pradas

1964, Nova York. Després de la mort de la Sylvia Nolan, escriptora de fama internacional, la seva filla, la Idalia, una fotògrafa de 25 anys, rep una capsa. A dins hi troba unes cartes d'amor apassionades dirigides a la Sylvia i una fotografia del 1931 a Barcelona, on surt la seva mare de jove en companyia de dues noies més, la Lola, l'autora de les cartes, i la Cecília Ibars.

Teatre

Austràlia
Israel Solà

L'Elena ha rebut una trucada des d'Austràlia on la seva germana Laia li ha preguntat si li donaria un òvul per poder tenir un fill. No ha trigat ni dos segons a contestar que sí, i està a punt de creuar mig planeta per sotmetre's al procés d'hormonació i donació. La seva germana gran, la Mercè, s'ha entestat a acompanyar-la. A la Sala Flyhard de Barcelona.

Música

L'art d'estimar
Gessamí Boada

La cantautora Gessamí Boada ha publicat el seu tercer disc, *L'art d'estimar* (Satélite K). L'àlbum "neix d'una crisi personal, d'una ruptura de parella i del seu procés de superació", tal com explica l'artista a la seva pàgina web. Està format per nou cançons: set en català (entre les quals hi ha dos poemes de Miquel Martí i Pol musicats), una en francès i una en anglès.

Pelis i sèries

L'immensità
Emanuele Criales

Roma, anys 70. La Clara i en Felice s'han mudat a un pis nou. El seu matrimoni està acabat: ja no s'estimen, però són incapços de separar-se. Els mantenen units els seus fills, en els quals la Clara bolca el seu desig de llibertat. L'Adriana, la gran, té 12 anys i s'adona de la situació. Rebutja el seu nom i defensa que és un noi. Això acaba de fer trontollar l'equilibri familiar.

ESTILS DE VIDA

Guia d'alimentació per a infants

Foto: Pixabay

i NUTRICIÓ

Les dades de la Generalitat en referència al sobrepès i a l'obesitat infantil evidencien que 4 de cada 10 infants d'entre 6 i 12 anys tenen excés de pes. És un problema greu i que va en augment, i ha motivat la publicació de la nova guia *L'alimentació saludable en la primera infància*, editada per l'Agència de Salut Pública de Catalunya i adreçada a docents, a professionals que tracten amb infants i també a les famílies.

La guia destaca la primera infància com una etapa clau per a l'adquisició d'hàbits saludables i, en aquest sentit, recomana limitar el temps que els infants estan davant de mòbils o de pantalles i convida a estimular jocs que promoguin l'activitat física. Ambdues recomanacions tenen molt a veure també amb la nutrició, perquè el sedentarisme és causa directa del sobrepès.

Una de les novetats que inclou el document és una proposta de menús per a les escoles bressol i les llars d'infants. Es reforcen aspectes com la lactància materna i la complementarietat amb la introducció de nous aliments i de noves textures.

Aspectes com el vegetarianisme, el veganisme o els aliments de quilòmetre zero també tenen el seu espai a la guia.

Les claus.....

LACTÀNCIA

Es recomana la lactància materna fins als dos anys o fins que la mare o el nadó ho desitgin

TROSSOS

Els aliments sencers o trossets contribueixen al bon desenvolupament oral i bucodental

PROTEÏNES

No s'ha d'abusar de les proteïnes d'origen animal; s'han d'ajustar a les necessitats proteïques dels infants

PROCESSATS

Cal limitar el consum d'aliments ultraprocessats perquè contenen altes quantitats de sal, sucres i greixos

Foto: Freepik

DEFENSA PERSONAL

MIXTO
FEMENINO
EXTRAESCOLARES

KRAVMAGA

DINAMIS SPORT

CLASES Y ENTRENAMIENTOS PRIVADOS
GRATIS 2 DIAS DE PRUEBA MÁS CAMISETA

618 557 197

DEFENSA PERSONAL [**SALA FITNESS INCLUIDA**
1H PARKING GRATUITA]

KRAVMAGA-DEFENSAPERSONAL.COM | INFO@KRAVMAGA-DEFENSAPERSONAL.COM

Mercat de Sants

Aquest
novembre

Animació Infantil per a tota la família

1, 2, 3...
Tot-hom a jugar,
cantar i ballar!

Amb la
Vanessa Varela

Divendres 18 tarda
a les 17:30 i a les 18:30

Dissabte 19 matí
a les 11:00 i a les 12:00

Amb el suport de:

Generalitat
de Catalunya

t'hi esperem!

Mercats
de Barcelona

Ajuntament de
Barcelona

